

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta:	Ladislav Roušar
Téma práce:	Trestný čin dotačního podvodu podle § 212 trestního zákoníku a poškození finančních zájmů Evropské unie (§ 260 tr. zák.)
Rozsah práce	156 346 znaků vč. mezer
Datum odevzdání práce:	11. 9. 2020
Vedoucí diplomové práce:	JUDr. Simona Heranová, Ph.D.
Oponent diplomové práce:	JUDr. Jiří Mulák, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomant si za téma zvolil problematiku trestného činu dotačního podvodu podle § 212 TZ a poškození finančních zájmů Evropské unie. S ohledem na význam dotačního způsobu financování a nepřehlédnutelnou roli EU v něm, jde o otázku velmi aktuální. Byť jsou ústřední skutkové podstaty součástí katalogu trestných činů již více než deset let, judikatorní i doktrinární přístup se k nim stále vyvíjí, a to zejména v posledních letech. Z hlediska obou uvedených přístupů je také jejich zákonné znění problematické a otázka adekvátní trestní odpovědnosti pachatelů a účastníků na této trestné činnosti skýtá řadu vhodných otázek žádoucích odborného vědeckého zpracování. V posledních době částečně zaujalo i veřejnost laickou, a to v souvislosti s trestním stíháním současného premiéra ČR v kauze mediálně nazývané jako čapí hnízdo.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Náročnost tématu přirozeně ve velké míře závisí na zvoleném způsobu zpracování, nicméně nepochybně vyžaduje dobré znalosti trestního práva hmotného, a to zejména komplexní přehled v obecné části trestního zákoníku i vybraných skutkových podstat z části zvláštní.

K řádnému zpracování tématu je třeba vycházet z odborných pramenů, učebnic článků i komentářů, přičemž velmi významné místo zaujímá též judikatura. Nelze se obejít ani bez pramenů práva evropského, vhodné je využití i statistických pramenů. Žádoucí je též komparace se zahraniční právní úpravou postihující srovnatelná jednání.

Obvyklými metodami při zpracování tématu jsou deskripce, analýza, syntéza, dedukce, indukce. Diplomant využíval zejména metody deskripce a analýzy.

3. Formální a systematické členění práce

Formální členění práce je přehledné, odpovídá doporučené šabloně.

Zvolení vhodné systematiky je součástí úkolu diplomanta a v tomto směru mu skýtá poměrně široké pole pro volbu zpracování tématu.

Diplomant téma logicky a systematicky velice vhodně rozdělil do tří kapitol, z nichž první se zaměřuje na skutkovou podstatu dotačního podvodu podle § 212 TZ, druhá na poškození finančních zájmů EU podle § 260 TZ a třetí řeší vztah těchto dvou trestných činů.

V případě této práce je však zjevné, že z hlediska systematického pojetí nedopovídá zadanému tématu zejména neadekvátně dlouhé pojednání týkající se evropských souvislostí. Jakkoliv přirozeně patří k vědeckému zpracování trestného činu poškození finančních zájmů EU, nejedená se o téma, které by mělo být z hlediska celkového rozsahu práce tématem nejdominantnějším, a to zejména tehdy, pokud až na drobné výjimky je pojat široce deskriptivně (byť poměrně důkladně), bez konkrétnějšího aplikačního rozboru ve vztahu k části ústředního tématu – trestní odpovědnosti za trestný čin poškození finančních zájmů EU a nemá tedy legitimní opodstatnění.

Z celkově deskriptivního charakteru práce také vyplývá velmi stručný závěr.

Při odhlédnutí od obsahu a rozsahu jednotlivých částí systematika víceméně ob stojí a následuje osvědčený model (znaky skutkové podstaty + následně další dílčí souvislosti).

4. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Diplomant si za svůj cíl vytýčil přiblížit českou a evropskou právní úpravu proti dotačním podvodům a představit fungování a koncepci některých orgánů zabývajících se tímto typem trestné činnosti. Takto vytýčeného cíle dostál, nicméně z hlediska vědeckého zpracování tématu jej nelze považovat za zcela ideální, odpovídá popisnému charakteru práce, přičemž jde skutečně spíše o přiblížení než o žádoucí detailní rozbor ústředních skutkových podstat trestných činů se zaměřením na problematické aspekty.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Práce je spíše popisného charakteru, na prameny je v ní však průběžně odkazováno a zároveň sleduje autorský záměr diplomanta ve snaze naplnit jím vytýčený cíl, který sice není zcela vhodný, ale výsledná práce tak není plagiátem. Výjimečně jsou uvedeny i vlastní hodnocení a diplomanta a jeho stručné úvahy <i>de lege ferenda</i> .
Logická stavba práce	Dělení kapitol je logické, v zásadě i vývoj textu, nepřilíš zdařilý je však poměr rozsahu některých částí (zejména tedy např. rozsáhlá část týkající se evropských souvislostí, a naopak velmi stručný závěr).

Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Diplomant využívá četné odborné prameny, jejichž autory parafrázuje či přímo cituje poctivě, zpravidla je však dále nerozvíjí ani příliš nekonfrontuje ve vlastních syntézách či polemikách. Přestože téma vyzývá k práci s judikaturou, využívá v podstatě až na jedinou výjimku judikaturu staršího data, což nasvědčuje tomu, že při vědeckém zkoumání pramenů nebyl adekvátně iniciativní a při vytipování vhodné judikatury vycházel ze zdrojů ve starších odborných pramenech. A to ačkoli již např. v systému ASPI či Beck-online je judikatura k řešeným trestným činům poměrně bohatá a snadno dostupná. Z cizojazyčných pramenů jsou zastoupeny online prameny v anglickém jazyce.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Diplomant k tématu přistoupil především popisně, přičemž předkládal závěry a zjištění z poměrně početně zastoupené řady odborných pramenů. Nicméně s ohledem na skutečnost, že značná část práce obsahuje představení i evropských souvislostí, nezbyl prostor pro hlubší analýzu (a to na druhou stranu ani k těmto souvislostem, což by však vyžadovalo změnu tématu práce). Výjimkou z povrchnějšího způsobu „přiblížení“ tématu je kapitola třetí, ve které je řešen vztah obou ústředních trestných činů. Tam jde diplomant do hloubky a tuto kapitolu lze považovat za velmi zdařilou.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Po formální stránce je práce přehledná, úprava, až na výjimky (viz níže) jednotná a odpovídá doporučeným šablonám a kvalifikačním pracím tohoto typu.
Jazyková a stylistická úroveň	Práce je psána čtivým, a přitom odborným jazykem. Prospěla by jí však důkladnější finální redakce (a to jak z hlediska obsahu textu, tak z hlediska jeho formátování – např. co se týká citací pramenů).

5. Vyjádření k práci

Práce splňuje formální i obsahové předpoklady na práci diplomovou, za zdařilé zpracování tématu jí však považovat nelze. To především z pohledu zaměření doktoranda na související otázky sice významné, kterým však věnoval nepřiměřenou část práce, aniž by to ve vztahu k hloubce analýzy ústředního tématu našlo své legitimní opodstatnění. Dále je nutné zdůraznit, že je-li takovým ústředním tématem skutková podstata jednoho nebo dvou trestných činů, jejichž výklad není zcela ustálený, je třeba adekvátně využít i zdroje z aplikační praxe. Ty jsou v případě těchto trestných činů dostupné ve standardních právnických databázích, k nimž mají studenti přinejmenším na fakultě přístup. Jde přitom především o soudní rozhodnutí z posledních pár let (od roku 2016 výše). Až na čestnou výjimku Stanoviska Nejvyššího soudu ze dne 26. 4. 2018, sp. zn. tpjn. 300/2017, z nějž vychází v podstatě celá kapitola třetí, však diplomant vychází jen ze soudních rozhodnutí výrazně starších, při nichž je tak nucen jejich závěry přejímat jen v omezené míře, neboť se z velké části přímo týkají jiných skutkových podstat (zejm. trestného činu úvěrového podvodu). Příležitostně se v práci projevují i další nevhodné formulace naznačující určité nedostatky, jako když k nedbalosti vědomé a nevědomé odkazuje na soudní rozhodnutí, které se zabývá rozdílem mezi úmyslem nepřímým a vědomou nedbalostí (str. 19).

Diplomant celkově zvolil především deskriptivní a analytický charakter práce, vlastní syntézy, dedukce ani indukce téměř nerozvíjí. Ojedinele pak stručně uvádí vlastní hodnocení a názory (např. na str. 26). Na druhou stranu v rámci takového přístupu je zjevné, že téma zpracovával s určitou pečlivostí, parafrázované a reprezentativní zdroje jsou dostatečně rozmanité a závěry z nich jsou předkládány ve srozumitelné podobě ve víceméně přirozené návaznosti na řešené téma.

Práce tedy je způsobilým podkladem k obhajobě.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Doporučuji
Navržený klasifikační stupeň	3

Při obhajobě by mohl diplomant uvést:

Jak je třeba dle jeho názoru posuzovat výši škody u dotačního podvodu a u poškození finančních zájmů EU v případě, kdy se v žádosti o dotaci uvedené nepravdivé údaje týkají jen menší částky celkové dotace (např. je žádána a získána dotace ve výši 11 000 000,- Kč na výstavbu vzdělávacího areálu, z čehož 1 000 000 má být vynaložen na terénní práce, které, jak žadatel ví, nebude ve skutečnosti třeba provést)?

V Praze dne 16. 10. 2020

Simona Heranová
vedoucí diplomové práce